

Situations- og trusselsvurdering for de danske styrker til Resolute Support i Afghanistan

Hovedvurdering

USA har siden udnævnelsen af Zalmay Khalilzad som dets særlige repræsentant for den afghanske fredsproces intensiveret sine bestræbelser på at opnå en fredsftale med Taliban. Der er usikkerhed om en eventuel aftales indhold, men en våbenhvile, tilbagetrækning af de internationale styrker, garantier fra Taliban om at Afghanistan ikke bliver hjemsted for terrorgrupper samt forhandlinger mellem Taliban og den afghanske regering kan være væsentlige elementer.

Taliban og forhandlingerne

Talibans politiske ledelse har engageret sig seriøst i forhandlingerne med USA. Det er dog usikkert, om Taliban vil være i stand til at indgå en aftale med USA, da der er uenighed om forhandlingerne i oprørsgruppen. Det vil sandsynligvis sætte sammenholdet i Taliban på prøve, navnlig hvis aftalen indeholder en våbenhvile. Taliban vil sandsynligvis fortsætte sin væbnede kamp indtil en eventuel våbenhvile for at stå så stærkt ved forhandlingsbordet som muligt.

Taliban vil så længe kamphandlingerne står på fastholde sit operationsmønster og -tempo. Oprørerne vil rutinemæssigt angribe udsatte distriktscentre, baser og kontrolposter og afskære vitale forsyningsveje. Spektakulære angreb og likvideringer vil udfordre myndighedernes greb om de større byer, ligesom Taliban vil fortsætte sine offensiver mod sårbare provinshovedstæder. Fortsat pakistansk, iransk og russisk støtte samt materiel erobret fra sikkerhedsstyrkerne vil gradvist styrke Taliban. Oprørerne vil dog stadig være sårbare over for amerikanske luftangreb, interne magtkampe og den ideologiske og militære udfordring fra Islamisk Stat i Khorasan-provinsen (ISKP).

De afghanske forsvars og sikkerhedsstyrker (Afghan National Defence and Security Forces, ANDSF) er udsat for et hårdt pres fra Taliban, omfattende omstruktureringer og ansvaret for sikkerheden i forbindelse med et eventuelt præsidentvalg. ANDSF er afhængig af international støtte for ikke at bryde sammen.

De regionale stormagter Indien, Iran, Kina, Pakistan og Rusland, vil forsøge at opnå indflydelse på forhandlingerne mellem USA og Taliban samt på de potentielt efterfølgende forhandlinger mellem Taliban og den afghanske regering. Deres direkte eller indirekte involvering kan komplicere forhandlingerne, men er sandsynligvis nødvendig, hvis en aftale skal være holdbar.

Politisk enighed afgørende for regeringens forhandlingsposition

Præsident Ashraf Ghani har haft svært ved at starte en afghansk ejet fredsproces. Han forsøgte med Kabul-processen i februar 2018 at give store indrømmelser til Taliban i håb om at få gang i direkte forhandlinger med oprørerne. Taliban har imidlertid konsekvent afvist forhandlinger med regeringen, mens USA og de regionale stormagter med Rusland i spidsen har forhandlet med Taliban og dermed bidraget til oprørsgruppens legitimitet. Præsident Ghani har også selv svækket sit greb om fredsprocessen, fordi han har brugt betydelig energi på at lægge sig ud nogle af Afghanistans førende politikere, navnlig repræsentanter for de store etniske minoriteter, tadsjikerne, hazaraerne og usbekerne. Det svækker regeringens legitimitet og forhandlingsposition i forhold til Taliban.

Det er meget sandsynligt, at evnen til samarbejde mellem Afghanistans ledende politikere og magthavere bliver afgørende for udfaldet af eventuelle forhandlinger mellem Taliban og den afghanske regering. Det planlagte præsidentvalg den 20. juli 2019 komplicerer yderligere den politiske situation i Afghanistan. Den afghanske regering vil få svært ved at afvikle et fair præsidentvalg, og valgresultatet kan ende med at blive ligeså omstridt som i 2014.

Bedre betingelser for ISKP og andre radikale islamistiske grupper

Forhandlingerne kan give bedre vækstbetingelser for ISKP og andre radikale islamistiske grupper, idet utilfredse elementer i Taliban kan bryde ud, og da det militære fokus på Taliban kan svække koalitionen og ANDSF's fokus på ISKP. ISKP vil sandsynligvis konsolidere sit kerneområde i den østlige del af Afghanistan, ligesom ISKP fortsat vil gennemføre mange angreb i større byer som Kabul og Jalalabad. Endvidere vil ISKP-sympatisører især i det nordlige Afghanistan forsøge at udnytte lokale magttomrum til at etablere sig. ISKP vil fortsat tiltrække fremmedkrigere, som styrker ISKP's kapacitet.

Al-Qaida vil bevare sine fristeder og fortsætte med at støtte Talibans oprørskamp.

Trusselsbilledet i Kabul

Antallet af angreb i Kabul vil sandsynligvis stige en smule i 2019 sammenlignet med 2018. De fleste angreb vil ramme mål med tilknytning til afghanske myndigheder og sikkerhedsstyrker. ISKP vil sandsynligvis angribe shiitiske moskeer og folkemængder. Angreb med bil- og selvmordsbilbomber vil udgøre den største trussel mod vestlige interesser i Kabul, om end angreb med raketter og muligvis morterer vil udgøre den hyppigste trussel mod koalitionen leje.

FE har følgende vurdering af niveauerne i truslerne mod de danske styrker i Afghanistan:

Den generelle angrebstrussel i Afghanistan er **HØJ**, og i Kabul er den ligeledes **HØJ**. Truslen for angreb mod enkeltkøretøjer og kolonner, herunder angreb med IED, i Kabul er **HØJ**. Truslen for angreb mod enkelte højt profilerede installationer i Kabul kan i perioder være **MEGET HØJ**.

Truslen mod luftfartøjer, der flyver i lav højde under 3.000 fod AGL (Above Ground Level), er **MIDDEL** for Hamid Karzai International Airport (HKIA).

FE vurderer, at kidnapningstruslen i Kabul er **HØJ**.

FE vurderer, at truslen fra indirekte skydning i Kabul er **HØJ**.

FE vurderer, at insidertruslen i Kabul er **MIDDEL**.

FE vurderer, at spionagetruslen er **HØJ**.

FE vurderer, at truslen for civile uroligheder er **LAV**.